

”Lause gør klar til butikken

Laurits og Lilian Tirstrup fortæller:

Laurits (Lause) fortæller og suppleres af Lilian)

”Tirstups historie” rækker fra oplevelser fra krigens start og frem til en pensionist tilværelse i Tistrup.

Derfor er historien opdelt i flere faser.

1. Tiden før ”slagter i Tistrup”
2. Slagter i Tistrup
3. Tiden efter ”slagter i Tistrup”

”slagter i Tistrup”

Jeg blev født i Asbo den 2. oktober 1927, som den første ud af en flok på fire.

Jeg husker tydeligt 9. april 1940 i Asbo nord for Vejen.

Som 12-årig lagde jeg mærke til at min mor græd. Flyene fløj så lavt at jeg var bange for de skulle ramme el-ledningerne.

Far var ude at slagte. Han var hjemmeslagter. Du skal vælge et fag, altid er behov for. Derfor vælg et fag, hvor folk de spiser den ene dag og det kommer ud i den anden ende den næste dag.

Derfor passede det jo fint med at være slagter. Min far var meget musikalsk og spillede blandt andet til ringridning på basun.

Under krigen skete mange ting.

1941 arbejdede vi i mosen og kørte tørv ud for at tjene penge. Det var mit arbejde efter skoletid.

Under krigen skete der mange ting. Askov højskole blev indrettet til lazaret. Jeg glemmer aldrig en dag der kom et lazaret-tog med tyske soldater. Der var strøet halm i bunden. Der lå de med beskidte forbindinger og så frygtelige ud. Vi skulle levere kød til dem.

Højskolen og Skibelund efterskole var indtaget af tyskerne. Hvis man kendte en tysk soldat kunne man være heldig at få lagner, det var meget moderne med cotton-coats så der blev handlet lidt frem og tilbage. Blandt andet kunne man købe våben af dem, og det var noget man kunne tjene penge på.

Da krigen sluttede og jeg kom hjem til mine forældre på week-end sad der 4 soldater hos mine forældre. Det var noget chokerende og jeg tænkte alt muligt. De var dog på vej hjem til Tyskland – gående, eftersom krigen var slut. En af dem spurgte mig om jeg ville købe en pistol. Ja det ville jeg da gerne, hvad han skulle have for den. To kilo flæsk men han fik et kilo og det kunne jeg lige få fra min mor.

”Lause fortæller—fortsat

Men det var jo godt for mig.

På et tidspunkt spurgte ham der var direktør for mosen min far om han vidste, om der var nogen der havde en pistol. Og det havde jeg jo. Ammunition havde jeg ikke så meget af, men jeg vidste at politiet brugte den samme slags, så der kunne han måske få noget ammunition.

Da jeg havde besluttet at jeg ville være slagter skulle jeg have en læreplads. Min far satte et stykke i avisen. Der ringede en slagter fra Askov, men han ville ikke have mig før 1943.

Derfor blev jeg bydreng hos slagter Dahl i Vejen indtil jeg kunne komme i lære. Det år jeg var bydreng bestod mit arbejde mest i, at cykle med trug på skulderen rundt med kød i Vejen og omegn.

Så blev det april 1943 og jeg kom i lære.. Det blev aftalt at det sidste halve år af læretiden skulle jeg have svende løn, for jeg kunne jo slagte et svin selv. Det havde min mor og mig gjort engang far var forhindret. Men det med svendeløn glemte han. Lønnen var ikke høj, men man spiste jo hos mester.

Lause viser et flot svendebrev frem der både er skrevet på tysk, fransk, engelsk og dansk

Jeg blev udlært 1947 men skulle først ind som soldat i 1948. Jeg fik job som svend hos en slagter i Egtved, hvor vi slagtede "sort" om natten. Det var bestemt ikke noget min tidligere mester kunne lide, så han advarede mig mod at det skulle jeg lade være med. Det var også på det tidspunkt hvor rationeringsmærker skulle ombyttes. Det var meget besværligt.

I 1948 kom jeg ind til militæret og kom ind i kostforplejningen på Haderslev Kaserne. Jeg stod for alt vedr. kød og pålæg osv. I oktober skulle mit kompagni til Tyskland hvor der var 3000 danskere som nærmest var besættelsesvagt. Planen var, uvis af hvilken grund, at jeg skulle til Staldgården i Kolding, hvor der var et depot for den danske brigade i Tyskland.

Min kommandoofticer, ville godt have mig med til Tyskland, men det passede mig sådan set godt nok, at være i Kolding for så var jeg tæt på venner og kammerater og havde ikke så langt hjem. Men jeg sagde dog til kommandoofticeren at blev der brug for en slagter i Tyskland, så kunne han da tænke på mig.

Den 3. oktober 1948 tog jeg af sted til Tyskland, da jeg fik en tjans som slagter ved "Den Danske Familieudsalg". Her skulle udsalget levere forplejning til de 80 familier, der var fordelt i 4 garnationsbyer (Wilhemshaven, Aurich, Oldenburg og Jever) Familierne måtte kun handle hos os i "Familieudsalg". Vi var 6 soldater til at passe udsalget og der var nok at se til.

Vi oplevede, at tre soldater blev dræbt ved vådeskud, den ene kom fra Kvong. Det var nogle voldsomme oplevelser, som gjorde stort indtryk på os alle.

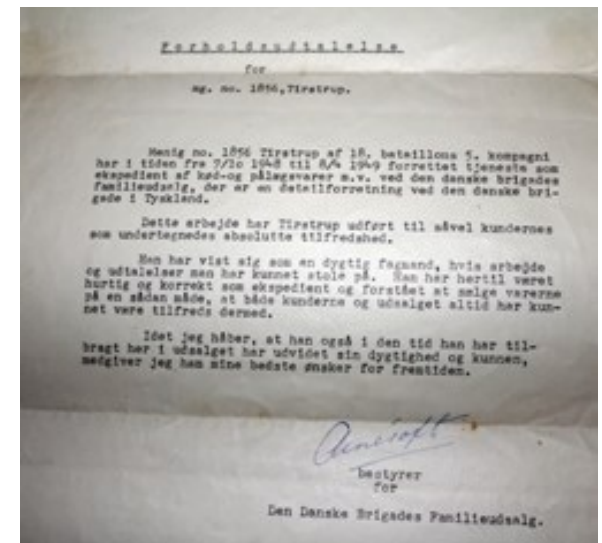
Den ene af de 6 soldater i udsalget var en kommis, som jeg stadig har kontakt til. Vi var kun sammen i 3 måneder dernede, men det blev et venskab for livet .

Efter jeg flyttede til Tistrup, gik det op for mig, at i perioden i Tyskland, var der samtidig også 2 fra Tistrup. Det var Cementstøber Niels Anthonsen og Svend Lyhne, der var lillebror til tømmer-brødrene Holger og Hans Lyhne. Vi var ikke i det samme kompagni, men en ganske sjov tilfældighed.

9. april 1949 kom jeg igen til Danmark og blev derefter hjemsendt.

Og jeg kan vise en meget fin anbefaling frem fra den danske brigade i Tyskland.

Forhåndsudtalelse for menig 1856 har i tiden fra 1948 – 1949 udført et flot stykke arbejde til såvel kundernes som undertegnendes fulde tilfredshed. Dateret den 8. april 1949. Det var en udtalelse jeg var stolt af, og et godt stykke papir, at have når jeg skulle ud at søge plads.

Den dag jeg kom hjem til Danmark blev min søster konfirmeret i Asbo. Mit barndomshjem blev senere overtaget af min bror og søster.

Min gamle slagtermester Carl Lindberg, anbefalede mig at tage arbejde på slagteriet i Rødding, for at lære hurtighed. Her var jeg i ca. et år indtil min far syntes at han godt ville have en butik. Han var jo hjemmeslagter, men ville godt have en lille butik i deres landbrugsejendom. I 1950 startede han så butik og slagteri i mit barndomshjem i Asbo. Han var én af de sidste der fik et vandrebrev, der gav tilladelse til at køre i andre kommuner, og sælge kød. Så vi kørte rundt med kød.

Af og til hjalp jeg lidt en slagter med at finde adresser hvor det var muligt at få slagtesøer. Han ville gerne have en slagtersvend og da der ikke var den store omsætning hjemme hos min far, måtte jeg ud og have en plads. Det blev til 3 år som slagtersvend, hos slagter Knudsen i vejen.

På et tidspunkt spillede jeg håndbold i Vejen og det gjorde Lillian også. Hun havde en veninde der var elev i trikotageforretningen hvor Lillian var. Der var én af mine venner der var købmand og han kunne godt lide eleven i trikotage forretningen.

De to piger kunne ikke rigtig lade os gå i fred. Dog ifølge Lillian, var det lige omvendt, hun mener det var pigerne, der ikke kunne gå i fred J.

De blev par og det blev vi også. Og vi har kontakt til hinanden den dag i dag!

Jeg blev indkaldt til omskoling 1952. Og da det var slut og der var parade blev jeg kaldt frem i geledderne og jeg tænkte hvad har jeg nu gjort. Men jeg blev kaldt frem fordi jeg havde lavet de bedste gule ærter.

Og der fik jeg overdraget det flotteste cigaret-etui i sølv. Det var heller ikke nemt at lave mad ude i terrænet men de var vist godt tilfredse.

På vej hjem fra Borris var vi alle samlet i toget på vej til Haderslev og da vi kom til Varde Station stod Lillian på stationen fordi hun havde været på besøg hos sin bedstemor i Asp. Men hun blev inviteret ind i kupeen sammen med alle soldaterne, og det tog hun i stiv arm. Hun kom med til Vejen sammen med alle soldaterne. Den 31. oktober 1953 blev jeg gift med Lillian. Vi blev gift i Vejen Kirke. Lillian voksede op hos sin bedstemor i Asp.

Jeg blev slagtersvend i Glejbjerg i juni 1953. Der var en enke der stod alene med en slagterbutik. Hun havde kontakt til en jeg kendte på slagteriet. Jeg skulle kun hjælpe hende i en uge mens hun var bortrejst. Hun havde en svend i forvejen, men han sagde op. Så jeg skulle passe butikken sammen med hendes 15-årige datter. Der blev arbejdet mere end de obligatoriske 48 timer om ugen.

Hun fik mig overtalt til at blive og på et tidspunkt spurgte jeg om jeg kunne købe butikken, men det var hun ikke interesseret i for det gik jo rigtig godt som det var. På et tidspunkt kom der et par herrer ind i butikken og spurgte hvorfor jeg ikke havde søgt bestyrerpladsen i slagterudsalg i Varde. De ville gerne at det blev mig der kom derud. Så vi tog til Varde med vores to piger i 1957 og bestyrede det der senere blev til KK kød. På det tidspunkt var der 13 slagterbutikker i Varde. I 1959 tog jeg kontakt til min gode ven på slagteriet og sagde til ham at hvis der blev et slagteri ledigt et sted var jeg klar.

Og inden længe var der faktisk 2 muligheder. Både Tistrup og Horne. Jeg tog ud for at kigge uden Lillian, og da jeg kom hjem var jeg ikke i tvivl om hvor vi skulle hen, men Lillian ville helst til Horne. Men da hun havde set butikken var hun ikke i tvivl – det skulle være Tistrup.

Det var en bestyrerplads og der var bolig med, hvor vi kunne have vores børn inde i privaten med ung pige i huset. Lillian passede butikken. På det tidspunkt var der en slagter mere i Tistrup.

Fortsættes med næste afsnit:

Slagter Tistrup i Tistrup

Slagter Tistrup

Tiden som slagterpar i Tistrup
Vi kom til Tistrup i 1959.

Der var to slagterbutikker i byen og jeg startede med at gå op for at sige god dag til slagteren. Vi havde et fint samarbejde med hinanden.

Der var mange butikker i byen og som sagt ikke mindre end to slagterbutikker, tre købmandsbutikker og to bagerer.

Dengang det gik rigtig godt, stod folk i kø helt ud på gaden. Der var enkelte "fine" damer der ikke havde lyst til at stå i kø. Så kunne man jo gå hjem og tage sin telefon og bestille hvad man havde brug for !!!

Også dengang var der erhvervs- og borgerforening som jeg også deltog i.

Vi gik til håndbold og badminton. Og senere var jeg målmand på old-boys hold. Sammen med Kesse og Poul Langsig.

Men det kneb at få tid til, med børn og butik.

Engang havde vi besøg af en rejsende der spurgte hvor i alverden vi havde fået fat i det fine køkken vi havde i privaten. Det var et der var lavet af Lyhnes Tømmerforretning. Det var vist nok også årsagen til at Lillian valgte butikken i Tistrup frem for Horne!

I kælderen under køkkenet blev der produceret spiritus – det går nok an at fortælle om det nu!

Bagdøren til slagteriet stod altid åben og der kom altid både folk og dyr og kiggede ind af bagdøren. Og hundene vidste godt hvor der kunne falde et kødben af. Vi havde på et tidspunkt en solsort, der sad på trappen og fik lidt kødrester af og til. Men det kunne knibe for den at finde ud af om det var hverdag eller det var søndag.

Der var også dengang fest i byen én gang om året. Der var telt sat op der blev kaldt Rottehullet. (Her indskyder Lillian at det var strenge tider, med butik der skulle passes og en bod der også krævede opmærksomhed!!!)

Bom og jeg havde på et tidspunkt vores eget vagtværn. Der var nogle der havde snuppet Boms bil. Vi holdt vagt og på et tidspunkt kom de kørende i Boms bil. De var tre og kom omme fra Rønnealle. Vi fik fat i to af dem og satte en skræk i livet på dem og de fik vist et par på hovedet.

På et tidspunkt var vi ude at fange tyveknægte. Vi fejrede vores første barnebarn og fik ud af vinduet øje på nogle der kravlede ovre ved købmand Buck. Henning og Solvej var ude at rejse så vi blev enige om at ham skulle vi have fat i. Vores svigersøn og jeg løb mod bagdøren og Lillian og vores datter stod på forsidet.

Han render ud af fordøren og vi får fat på ham. Vi tog ham med over til os og så skulle han tømme sine lom-

mer og så fik han besked på at han skulle fortælle det derhjemme. Det var en voldsom oplevelse. Vi har også haft indbrud i vores butik engang.

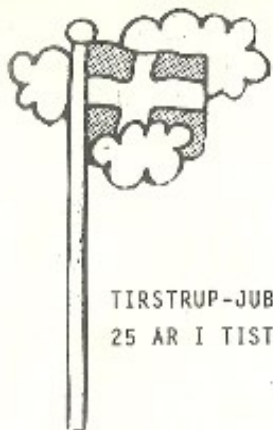
Byen havde to dygtige kogekoner. Petrea Larsen var den man sendte bud efter når menuen stod på "lidt Finere Madlavning" Fru Horsbøl kom med Madam Blå og var ekspert i Suppe-Steg-og Is.

Vi var jo ansat som udsalgs bestyrer af butikken, men det var jo ikke os der ejede den. Så sker der en fusion mellem Ansager og Esbjerg Slagteri og Esbjerg overtager det. De vil ikke have noget med udsalg at gøre.

Det var i 1972 og da købte vi det. Efter datidens penge var det mange penge. Men vi havde en god, komplet forretning og en dejlig lejlighed.

Når der var kaffeslabberas om vinteren var man begyndt at servere smørrebrød om aftenen så vi skulle have lidt af hvert i butikken. Og det gik rigtig godt. I starten var der kun Lillian og mig. Den første lærling fik vi i 1961 og derefter har vi haft rigtig mange folk både tjenestepiger, lærlinge og svende.

Én af tjenestepigerne vi havde i huset, var blot 15 år og fra Tistrup, da hun begyndte hos os. På dette tidspunkt havde vi vores første lærling, fra Outrup. Begge boede hos os og i dag er de både gift og har haft sølvbryllup. De har også i dag begge tilknytning til Tistrup, og vi ser dem jævnligt.

TIRSTRUP-JUBILÆUM
25 ÅR I TISTRUP

Det ene jubilæum afløser det andet. Denne gang kan vi hejse flaget og ønske til lykke med 25-års dagen for familien Tirstrup's overtagelse af slagterforretningen. Det skete den 1. april 1959.

Vi benytter lejligheden til at kigge lidt længere tilbage i historien, og i virkeligheden kunne man også fejre et andet jubilæum, idet der første gang oprettedes slagterforretning på samme sted i 1899.

Men vi går endnu lidt længere tilbage, til begyndelsen. Huset i Storegade nr. 16 er bygget omkring år 1890 af snedker Kristian Klausen, og der var møbelsnedkeri nogle år.

I 1895 solgtes huset til dyrlæge Schmidt, der var den første dyrlæge i Tistrup. Han havde tidligere boet i Hauge. Nu boede han her til sin død i oktober 1899.

Derefter var det, huset blev overtaget af Jens Peder Sørensen, der kom til at betyde meget for byen. Han indrettede slagterbutik i huset og byggede et baghus, hvor der blev både slagtehus og staldrum.

Billedet, vi viser, er antagelig fra 1907. Vi regner med, at fotografen er Anna Hegtmann. Damen ved gavlen er sikkert hendes søster. Manden foran butikken, klædt i sort, er Jens P. Sørensen, og den ene af slagtersvendene er slagter Magdal, senere Horne. De to markiser ved bagbygningen er anbragt over slagtehuset, og længere tilbage var stalden.

Slagterforretningen blev senere overtaget af slagter Høj, der også ledede eksportslagteriet i de bygninger, hvor Primo-Plast begyndte.

Senere blev forretningen overtaget af slagter Obling, og det var i hans tid, omkring 1950, forretningen blev overtaget af Ansager Slagteri, hvorefter Obling fortsatte som bestyrer i det, der nu var Slagteriudsalg.

Hans bestyrertid blev dog kun kort, idet han et års tid efter afløstes af slagter Sørensen, og denne igen senere af slagter Hald fra Ansager.

Op så er vi fremme ved den skelsættende dato 1. april 1959, da Lillian og Laurids Tirstrup overtog hvervet som bestyrerpar. De var begyndt i Glejbjerg i 1953 og var fire år senere kommet til Varde, hvor Laurids Tirstrup blev

bestyrer i et slagteriudsalg. Det var dengang, da der var 13 slagterforretninger i Varde. I dag er der kun 3!

Det var dog ikke i Varde, familien Tirstrup skulle gro fast. Det blev i Tistrup. Drømmen om at få deres eget blev virkelighed d. 1. maj 1972. Ansager Slagteri havde altid ønsket at værne om sine udsalg, men efter fusioneringen med Esbjerg Slagteri kunne udsalget sælges, og det skete omgående. Og siden har det været familiens selvstændige forretning, stadig med det gode ry på sig.

STAVN ønsker til lykke med de 25 år, og vi slutter med en lille historie om det gode ry:

I en bestemt anledning skulle der fremstilles et stempel. Det skulle bruges til noget, der havde med kunst at gøre, og adressen var her i Tistrup. En kunstner fra Esbjerg blev sat til at fremskaffe stemplet, og han henvendte sig i en forretning i Esbjerg og bad dem finde ud af det. Der skulle jo bl.a. stå Tirstrup på det, hvad enten de vidste, hvor Tistrup var, eller ej.

"Jo, vi ved skam udmærket, hvor Tistrup er", lød det. Og kunstneren tænkte: "Nå ja, selvfølgelig ved de det, de har naturligvis også hørt om al den kunstaktivitet, der finder sted der."

Men det var nu ikke kunsten, man havde i tankerne. Fortsættelsen lød: "Vi ved udmærket, hvor Tistrup er, for det er der, de har sådan en god slagter!"

Th.S.

Vi nåede at holde 25 år jubilæum inden vi solgte forretningen til Poul og Randi Kaanbjerg.

Det var Åge i sparekassen der var i kontakt med familien Kaanbjerg. Poul havde en drøm om at købe forretningen og at komme til at bo i sin bedstemors hus.

Billeder fra 25 års jubilæum.

Tiden efter "slagter i Tistrup"

Vi var ikke klar til at sælge. Havde masser af energi og krudt stadigvæk, men Lillian havde en meget dårlig ryg og kunne ikke holde til det hårde arbejde det er at arbejde i en slagterforretning. Så det krævede lidt overtalelse at stoppe som 58-årig og Lillian var ikke mere end 53 år.

Men Lillian fik arbejde i kantinen på det der hed SM Production (HTH's fabrik i Tistrup). Men inden længe fik hun pension.

Jeg var ikke klar til at stoppe. Den dag Poul havde købt butikken ringede han for at få et stykke papir på at alt var i orden. Jeg ringede så til levnedsmiddelkontrollen i Varde for at få dem til at sige god for butikken. Så sagde han, hvad skal du nu til at lave. Ja det vidste jeg jo ikke rigtig noget om, men I kan vel ikke bruge mig. Ja, det mente han måske godt vi kunne.

Så ringede han at han godt lige ville snakke med mig. Vi tog en snak og jeg startede ved levnedsmiddelkontrollen et par dage efter. Vi havde købt et dejligt hus på Elmevej og jeg arbejdede ved levnedsmiddelkontrollen i 6 år.

Det var en rigtig dejlig tid. Gode oplevelser og mange fine ture.

Vi spillede kort med en flok i ca. 20 til 25 år. Holger Plauborg, Ejnar Plauborg, Kørelærer Toft, Henning Buck, dyrlæge Rasmussen med fruer. Damerne spillede sammen og mændene sammen.- Så blev der kræset. 5 forskellige slags cigaretter, for de røg ikke det samme alle sammen. Men på et tidspunkt blev det med cigaretterne folks egen sag.

I pausen var der kaffe og lækkerier. Der blev spillet til en kasse og så blev der lavet ture. Vores første udlandsrejse gik til Mallorca, hvor dyrlæge Rasmussens havde inviteret til sølvbryllup. Invitationen fik vi to år før, så vi havde tid til at spare op.

Hvordan er det at være pensionist i Tistrup?

Da vi fik et forslag om at flytte til Thorsvej nægtede jeg. Der ville jeg ikke om at bo.

Men vores hus på Elmevej var jo blevet for stort. Men da vi først havde set det på Thorsvej var jeg ikke spor i tvivl. Og nu har vi boet her i 19 år. Vi solgte vores hus i 1992 og vi fik en overskuelig bolig og en overskuelig have.

Jeg har deltaget i mange bestyrelser og taget del i byens ve og vel. Nogle af de bedste timer er tilbragt på Tistrup Stadion og i sommeren 2011 fik jeg tildelt Årets Skulderklap af Tistrup Boldklub.

”Lause husker tilbage på butikker.. i Storegade”

Drøgemøllers Isenkram eksisterede også dengang. Barber Jensen havde frisør lige ved siden af.

Tobaksforretning og Afholdshotellets gærdestald inden vi kom til selve Afholdshotellet. Der var cykelforretning, skomager, benzin stander . Fry Lyhnes skoforretning der købte vi røde træsko til pigerne.

Smed Mortensen, Eigil Mortensens far og havde smedeforretning bagved. Smed Nissen og derefter kom bageriet som Vera og Dres havde inden de kom ned til os.

På hjørnet havde Laura sin butik med Lingeri. hvor Ida har sin salon nu, var der gartner med et stort drivhus der nåede helt ned til Søndergade. Hvor elektriker senere kom til var der slagterforretning.

Lyhnes Tømrerforretning var en anerkendt virksomhed der havde grund helt ned ad det der i dag hedder Bøgevej.

Den lille smøge hvor man før gik ned til den lille legeplads havde en slikbutik på hjørnet.

Der var også slikbutik ved siden af Drøgemøllers isenkram. Hotellet blev drevet dygtigt af Chr. Tøstesen meget anerkendte hotel-folk. (Svend Tøstesens forældre)

Der hvor Annie har sin tandlægeklinik var der vaskeri og vognmandsforretning. På modsatte hjørne boede familien Hammelsvang. Det var dem der havde brugsen og de ejede en stor have der hvor husene på Rønnealle nu ligger. Der hvor der er pizzeria var der bedeforretning.

Og derefter kom så Bjarnes Frisørforretning. Andelsbanken havde filial i noget af Bjarnes ejendom.

Andelsbanken var vores bank . Der sad borgere fra byen i bestyrelsen i banken.

Derefter Brugsen med tankstation. På et tidspunkt blev de klar over at de var ved at være lidt for indeklemte så de var nødt til at finde ud af noget andet.

Det var Hammelsvang der var bestyrer men han døde en måned før vi kom til byen.

Bruun købte Brugsens butik og den nye Brugs bliver nu bygget. Det var dengang Agergaard var brugsuddeler.

Lige forbi Bruun kommer vi til mælkeudsalget. Der var 4 familier i den bygning og der boede Elly og Poul med deres tre drenge. Familien Husted boede i samme bygning.

Købmand Buck havde forretning på det andet hjørne.

Næste hjørne blev Boms virksomhed og privat bolig. Bom havde fjernsyn udstillet i vinduet da det var meget nyt.

Længere nede ad gaden var der skrædder Rasmussen der sad oppe på bordet og syede.

Senere kom gartner Heinz til at bo i samme bygning. Næste hus var en Tatol.

To ugifte søstre havde Tatol.

Urmagerforretning med Conrad Jensen d. To drenge hvor den ene blev model og den anden flyttede til Australien

Ella og Poul boede dengang lige overfor bageren.

På modsatte side af urmageren var der to forskellige banker. Varde bank og Tistrup Sogns Sparekasse.

Ovenpå boede Dahls efter at have solgt deres butik til Niels og Jonna Krog.

Ovenstående har givet ide til at undersøge om vi kan lave ”by-vandring” , hvor der fortælles om de enkelte bygninger og deres beboere!

Tistrup Boldklub uddelte TB's skulderklap

2011 gik den til en person, som har fulgt fodbolden i Tistrup tæt de sidste 25 år, både hjemme og ude.

Når han møder op på stadion, bruger han den første time i billet huset, efter kampen er han lige en tur i omklædningsrummet og få en øl med spillerne.

TB's skulderklap blev overrakt af formand for Tistrup Boldklub

Carsten Thorhauge, i år gik TB's skulderklap til Laurids Tirstrup